

Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır.

KIRK HADİSTE AİLE

DİB
YAYINLARI

خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي.

“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır.
Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım.”

(Tirmizî, Menâkıb, 63)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

أَلَا إِنَّ لَكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ حَقًّا، وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا، فَأَمَّا حَقُّكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ
أَلَّا يُوطِئْنَ فُرُشَكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ، وَلَا يَأْذَنَنَّ فِي بُيُوتِكُمْ لِمَنْ تَكْرَهُونَ، أَلَا وَحَقُّهُنَّ
عَلَيْكُمْ أَنْ تُحْسِنُوا إِلَيْهِنَّ فِي كِسْوَتِهِنَّ وَطَعَامِهِنَّ.

“Dikkat edin! Sizin, hanımlarınızın üzerinde hakkınız vardır. Hanımlarınızın da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin hanımlarınız üzerindeki hakkınız, namuslarını muhafaza etmeleri ve hoşlanmadığınız kimselerin evinize girmesine izin vermemeleridir.

Dikkat edin! Hanımlarınızın sizin üzerinizdeki hakkı ise onların giyim ve gıda ihtiyaçlarını güzelce karşılamandır.” (Tirmizî, Radâ’, 11)

إِنَّمَا النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرِّجَالِ.

“Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yandır.”

(Ebû Dâvûd, Tahâret, 94)

سَلَامٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

فَاتَّقُوا اللَّهَ فِي النِّسَاءِ فَإِنَّكُمْ أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانِ اللَّهِ وَاسْتَحْلَلْتُمْ فُرُوجَهُنَّ بِكَلِمَةِ اللَّهِ.

“Kadınlar hakkında Allah’tan korkun. Çünkü siz, onları Allah’ın emaneti olarak aldınız ve Allah’ın adıyla (nikâh kıyıp) onları kendinize helâl kıldınız.”

(Müslim, Hac, 147)

لَا يَفْرُكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً، إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ.

“Mümin bir kimse, eşine karşı nefret beslemesin.
Çünkü onun bazı huylarından hoşlanmasa da hoşlandığı başka huyları mutlaka vardır.”

(Müslim, Radâ', 61)

أَرْبَعٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ الْحَيَاءُ وَالتَّعَطُّرُ وَالسِّوَاكُ وَالنِّكَاحُ.

“Dört şey peygamberlerin sünnetlerindendir:
Utanma (hayâ) duygusu, güzel koku sürmek, misvak kullanmak ve evlenmek.”

(Tirmizî, Nikâh, 1)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ

إِنَّ مِنْ أَشَرِّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ مَنْزِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الرَّجُلَ يُفْضِي إِلَى امْرَأَتِهِ
وَتُفْضِي إِلَيْهِ ثُمَّ يَنْشُرُ سِرَّهَا.

“Kıyamet gününde, Allah katında konumu en kötü olacak insanlardan birisi, karısı ile beraber olup da onun (özel hayatına ilişkin) sırlarını yayan kimsedir.”

(Müslim, Nikâh, 123)

لَا تَضْرِبُوا إِمَاءَ اللَّهِ ... لَقَدْ طَافَ بِآلِ مُحَمَّدٍ نِسَاءٌ كَثِيرٌ يَشْكُونَ أَزْوَاجَهُنَّ
لَيْسَ أَوْلَئِكَ بِخِيَارِكُمْ.

“Allah’ın hanım kullarına vurmayın!... (Bu gece) Muhammed’in eşlerine pek çok kadın geldi.
Hepsi de kocalarından şikâyetçiydi. Bu adamlar sizin hayırlılarınız değildir.”

(Ebû Dâvûd, Nikâh, 41-42)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنَّا نَتَّقِي الْكَلَامَ وَالْإِنْبِسَاطَ إِلَى نِسَائِنَا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَيْبَةً أَنْ يُنْزَلَ فِيْنَا شَيْءٌ، فَلَمَّا تُوفِّيَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَكَلَّمْنَا وَانْبَسَطْنَا .

İbn Ömer (r.a.) şöyle diyor: “Biz Peygamber (s.a.s.) zamanında hakkımızda vahiy indirilir korkusuyla hanımlarımıza karşı söz söylemekten ve istediğimiz gibi davranmaktan çekinirdik. Ancak Peygamber (s.a.s.) vefat edince istediğimizi söylemeye ve rahat davranmaya başladık.” (Buhârî, Nikâh, 81)

فَإِنَّ لِأَهْلِكَ عَلَيْكَ حَقًّا.

“Ailenin senin üzerinde hakkı var!”

(Ebû Dâvûd, Tatavvu’, 27)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ

يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنْ اسْتَطَاعَ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصْرِ، وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ،
وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ، فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ.

عَلَيْهِ السَّلَامُ

إِنَّ الْمُقْسِطِينَ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ عَلَى يَمِينِ الرَّحْمَنِ،
الَّذِينَ يَغْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ وَأَهْلِيهِمْ وَمَا وَلُّوا.

“Yönettikleri insanlara, ailelerine ve sorumlu oldukları kişilere adaletli davrananlar, Allah Teâlâ katında, Rahman’ın yanında nurdan minberler üzerinde ağırlanacaklar.”

(Nesâî, Âdâbü’l-kudât, 1)

سَأَلْتُ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: مَا كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصْنَعُ فِي الْبَيْتِ؟
قَالَتْ: كَانَ يَكُونُ فِي مِهْنَةٍ أَهْلِهِ ، فَإِذَا سَمِعَ الْأَذَانَ خَرَجَ.

Hız. Âişe'ye (r.a.) “Hız. Peygamber (s.a.s.) evde ne yapardı?” diye sorduğumda şöyle cevap vermişti: “Ailesinin işlerini görür, ezanı duyunca (namaz için) çıkardı.”

(Buhârî, Nafakât, 8)

أَفْضَلُ دِينَارٍ يُنْفَقُهُ الرَّجُلُ دِينَارٌ يُنْفَقُهُ عَلَى عِيَالِهِ وَدِينَارٌ يُنْفَقُهُ الرَّجُلُ عَلَى دَابَّتِهِ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدِينَارٌ يُنْفَقُهُ عَلَى أَصْحَابِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.

“Kişinin harcadığı en hayırlı para, ailesi için harcadığı, Allah yolunda cihad için hayvanına harcadığı ve yine Allah yolunda arkadaşları için harcadığı paradır.”

(Müslim, Zekât, 38)

إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِهِ يَحْتَسِبُهَا فَهُوَ لَهُ صَدَقَةٌ.

“Bir kişi, sevabını Allah’tan umarak ailesine harcama yaptığında,
bu harcama onun için sadaka olur.”

(Buhârî, İmân, 41)

يَدُ الْمُعْطَى الْعُلْيَا وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ أُمَّكَ وَأَبَاكَ وَأُخْتَكَ وَأَخَاكَ ثُمَّ أَدْنَاكَ أَدْنَاكَ.

“Veren el üstündür. Vermeye, geçimini sağlamakla yükümlü olduğun kimselerle; annenle, babanla, kız ve erkek kardeşlerinle başla. Sonra da yakınlık durumuna göre devam et.”

(Nesâî, Zekât, 51)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لَا شَكَّ فِيهِنَّ دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ
وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ.

“Üç çeşit duanın kabul edilmesinde şüphe yoktur: Haksızlığa uğrayan kimsenin duası, yolcunun duası ve anne babanın çocuklarına bedduası.”

(Tirmizî, Birr ve sıla, 7)

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا أُنبِئُكُمْ بِأكْبَرِ الْكَبَائِرِ؟» -ثَلَاثًا- قُلْنَا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ».

الْوَالِدُ أَوْسَطُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ، فَإِنْ شِئْتَ فَأَضِعْ ذَلِكَ الْبَابَ أَوْ احْفَظْهُ.

“Anne baba cennet kapılarının en ortancasıdır.
Bu kapıdan girme fırsatını ister kaçıırırsın ister yakalarsın.”

(Tirmizî, Birr ve sıla, 3)

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ، أَوْ يُنْسَأَ فِي أَثَرِهِ، فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ.

“Kim rızkının bollaştırılmasını yahut ecelinin geciktirilmesini arzu ederse,
akraba ilişkilerini sürdürsün!”

(Müslim, Birr ve sıla, 20)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِي ، وَلَكِنَّ الْوَاصِلُ الَّذِي إِذَا قَطَعَتْ رَحْمَهُ وَصَلَهَا.

“Sıla-i rahim yapan, akrabasından gördüğü iyiliğe karşılık veren değil, akrabası kendisiyle ilişkiyi kestiğinde bile ona iyilik yapandır.”

(Buhârî, Edeb, 15)

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حَرَّمَ عَلَيْكُمْ عُقُوقَ الْأُمّهَاتِ، وَوَادَ الْبَنَاتِ، وَمَنْعًا وَهَاتِ. وَكَرِهَ لَكُمْ
ثَلَاثًا قِيلَ وَقَالَ، وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ، وَإِضَاعَةَ الْمَالِ.

“Aziz ve Yüce olan Allah, annelere saygısızlık etmeyi, kız çocuklarını diri diri gömmeyi, hak etmediğini istemeyi size haram kılmıştır. Sizin için üç şeyi de çirkin görmüştür: Dedikodu, anlamsız çok soru sormak ve malı boşa harcamak!”

(Müslim, Akdiye, 12)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

أَنَا وَامْرَأَةٌ سَفْعَاءُ الْخَدَّيْنِ كَهَاتَيْنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ... امْرَأَةٌ آمَتْ مِنْ زَوْجِهَا ذَاتُ مَنْصِبٍ
وَجَمَالٍ حَبَسَتْ نَفْسَهَا عَلَى يَتَامَاهَا حَتَّى بَانُوا أَوْ مَاتُوا.

“Dul kalıp da asil ve güzel olduğu hâlde evlenmeyerek, yetimleri ev bark sahibi oluncaya ya da ölünceye kadar kendisini onlara adayan.... Ve bu uğurda iki yanağı çökmüş olan kadınla ben, kıyamet günü -şu iki parmağım gibi- birbirimize yakın olacağız.”

(Ebû Dâvûd, Edeb, 120-121)

لَا تَرْغَبُوا عَنْ آبَائِكُمْ ، فَمَنْ رَغِبَ عَنْ أَبِيهِ فَهُوَ كُفْرٌ.

“Sakın babalarınızdan yüz çevirip uzaklaşmayın! Kim babasından yüz çevirirse (bu davranış) nankörlüktür.”

(Buhârî, Ferâiz, 29)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

أَيُّمَا رَجُلٍ جَحَدَ وَلَدَهُ وَهُوَ يَنْظُرُ إِلَيْهِ اِحْتَجَبَ اللَّهُ مِنْهُ وَفَضَحَهُ
عَلَى رُءُوسِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ.

“Kim göz göre göre çocuğunu(n kendisine ait olduğunu) inkâr ederse (kıyamet günü) Allah da onu rahmetinden uzaklaştırır ve gelmiş geçmiş herkesin önünde rezil eder.”

(Ebû Dâvûd, Talâk, 28-29)

مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَوَلَدِهَا فَرَّقَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَحَبِّتِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

“Kim anneyi yavrusundan ayırırsa,
Allah da kıyamet günü onu sevdiklerinden ayırır.”

(Tirmizî, Büyû', 52)

سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ

“Her doğan fitrat üzere doğar. Sonra anne babası onu Yahudi, Hristiyan ya da Mecusi yapar.”

(Buhârî, Cenâiz, 92)

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نُحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ.

“Hiçbir baba, evlâdına güzel terbiyeden daha kıymetli bir bağışta bulunmamıştır.”

(Tirmizî, Birr ve sıla, 33)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ

إِتَّقُوا اللَّهَ وَاعْدِلُوا فِي أَوْلَادِكُمْ.

“Allah’tan korkun ve çocuklarınız arasında adaletli olun!”

(Müslim, Hibe, 13)

مَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ، فَأَدَّبَهُنَّ وَزَوَّجَهُنَّ، وَأَحْسَنَ إِلَيْهِنَّ، فَلَهُ الْجَنَّةُ.

“Kim üç kız çocuğunun geçimini sağlar, onları terbiye edip evlendirir ve onlara güzel davranırsa, cennet onundur!”

(Ebû Dâvûd, Edeb, 120-121)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ

مَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ.

“Ailesini müdafaa ederken öldürülen şehittir.”

(Tirmizî, Diyât, 21)

يَا بُنَيَّ إِذَا دَخَلْتَ عَلَى أَهْلِكَ فَسَلِّمْ يَكُونُ بَرَكَهً عَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ.

“Yavrum! Ailenin yanına girdiğin zaman selâm ver. Bu, sana ve ev halkına bereket olur.”

(Tirmizî, İsti'zân, 10)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

إِنِّي لَأَدْخُلُ فِي الصَّلَاةِ وَأَنَا أُرِيدُ إِطَالَتَهَا ، فَأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ ،
فَأَتَجَوَّزُ فِي صَلَاتِي مِمَّا أَعْلَمُ مِنْ شِدَّةٍ وَجِدِ أُمِّهِ مِنْ بُكَائِهِ.

“Bazen (kıraatı) uzatma niyetiyle namaza başlıyorum da bir çocuğun ağlayışını duyunca annesinin onun ağlamasıyla ne çok tedirgin olduğunu bildiğimden namazımı kısa tutuyorum.”

(Buhârî, Ezân, 65)

لَا تَمْنَعُوا إِمَاءَ اللَّهِ مَسَاجِدَ اللَّهِ.

“Allah’ın kadın kullarının Allah’ın mescitlerine gelmelerine engel olmayın!”

(Müslim, Salât, 136)

عَلَيْهِ
الْسَّلَامُ

فِثْنَةُ الرَّجُلِ فِي أَهْلِهِ وَمَالِهِ وَوَلَدِهِ وَجَارِهِ تُكَفِّرُهَا الصَّلَاةُ وَالصَّوْمُ
وَالصَّدَقَةُ وَالْأَمْرُ وَالنَّهْيُ

“Kişinin imtihanı, ailesi, malı, çocuğu ve komşusu ile dir. Namaz, oruç, sadaka ve (iyiliği) emredip (kötülükten) sakındırma işte bu imtihan için kefare t olur.”

(Buhârî, Mevâkîtü's-salât, 4)

كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَتَّقُوهُ.

“Bakmakla yükümlü olduğu kimseleri ihmal etmesi, kişiye günah olarak yeter.”

(Ebû Dâvûd, Zekât, 45)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ

اللَّهُمَّ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، اجْعَلْنِي مُخْلِصًا لَكَ وَأَهْلِي فِي كُلِّ سَاعَةٍ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.

[Allah Resûlû (s.a.s.) namazlarının sonunda şöyle dua ederdi.]

“Allah’ım! Ey Rabbimiz ve her şeyin Rabbi! Beni ve ailemi dünya ve âhirette
her an sana ihlâsla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!”

(Ebû Dâvûd, Vitr, 25)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ
فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَتِي

[Allah Resûlü (s.a.s.) akşam ve sabah şöyle dua ederdi.]

“Allah’ım! Senden dünya ve âhirette afiyet dilerim. Allah’ım! Senden dinim, dünyam,
ailem ve malım hakkında af ve afiyet dilerim. Allah’ım! Ayıbımı gizle.”

(Ebû Dâvûd, Edeb, 100-101)

عَلَيْهِ
الْصَّلَاةُ
وَالْوَاسَلَامُ

اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.

[Allah Resûlü (s.a.s.) yolculuğa çıkacağı zaman şöyle dua ederdi.]

“Allah’ım! Seyahatimizde bizim sahibimiz ve geride bıraktığımız ailemizin vekili sensin!

Allah’ım! Yolculuğun sıkıntısından, kederli görünüşten, aile ve malımızın
kötü hallere düşmesinden sana sığınırım.”

(Müslim, Hac, 425)